

ilaç gibi miras!

Dünyanın en büyük ilaç sanayicilerinden Ruth Lilly, yayımlasınlar diye gönderdiği şiirleri her seferinde geri çeviren şiir dergisine 'servet' tutarında miras bıraktı.

Hazırlayan: Aydın Arıcıoğlu
(TEB Basın Danışmanı)

"Şiirde para yoktur ama parada da şiir yoktur!" derler ki, şiir üzerine söylenmiş en şiirsel vecizlerden biridir ve büyük ihtimalle de doğrudur...

Ama işler bazen tersine dönüyor... İrlandalı gazeteci **Conor O'Clery**'nin Kuzey Amerika'dan hayret duyguları içinde aktardığı olaya bir bakın isterseniz...

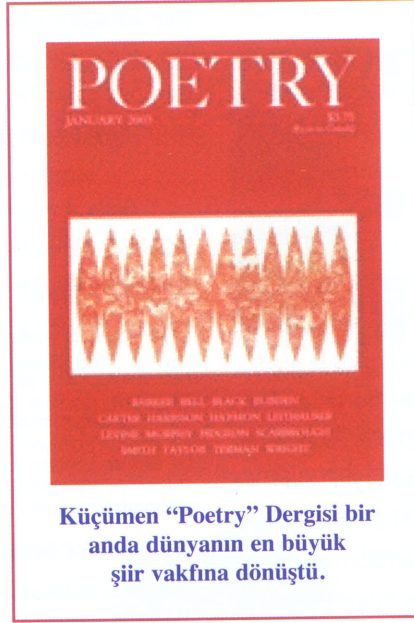
***

ABD'nin Chicago'sunda kurulu Newberry Kütüphanesi içinde daracık bir büro... Şiire gönül vermiş bir grup yayıncı burada binbir güçlük içinde bir dergi çıkarıyor; "**Poetry**" (Şiir Sanatı)...

Oldum olası kuru meteliğe talim eden bu küçük ekibin sorumlu editörü **Joseph Parisi**'nin telefonunda geçenlerde değişik bir ses... Avukat olduğunu söylüyor, kimin avukatı olduğunu bilirmeden devam ediyor:

- Size iyi bir haberim var ama önce koltuğunuza şöyle güzelce bir oturun ve sakın olun...

Joseph Parisi o güne dek yayımlanan şiirler için şairlere (ister yeniyetme bir yetenek ister Nobel Ödüllü olsun) "**2 dolar**" tutarında sembolik bir telif ödeyebilen bu mütevazı derginin, "tılsımlı bir dokunuşla!" dünyanın en zengin şiir vakfına dönüştüğünü işte o an öğreniyor!

Küçümen "**Poetry**" Dergisi bir anda dünyanın en büyük şiir vakfına dönüştü.

Şöyle diyor karşıdaki ses:

- Vekili olduğum **Eli Lilly** ilaç firmasının varisi **Bayan Ruth Lilly**, 100 milyon dolarlık servetini derginize miras bırakıyor...

87 yaşında ve sağlık durumu giderek bozulan **Bayan Ruth Lilly**'nin bu "armağanı" **Poetry** dergisinin minik ekibini ister istemez şaşkına çevirdi. Kıdemli dergi yöneticisi **Stephen Young** duruma bir anlam vermeye çalışırken şöyle bir yorum getiriyordu:

- Bu işte **Charles Dickens**'in parmağı olmalı! Onun kurduğu dünyadan bir şeyler var bu hikayenin içinde!

Söylediğine göre, **Bayan Ruth Lilly** ile hiç karşılaşmamışlar.

Bu haberden sonra da herhangi bir görüşmeleri olmamış.

Tüm işlemler **Bayan Lilly**'nin avukatı aracılığıyla yapılmış.

- Ama, diyor **Stephen Young**, gerçeği söylemek gerekirse kendisini tanıyoruz; 1970'lerde bize yayımlamamız için şiirlerini gönderirdi. Gelen dizeleri her seferinde kibarca geri çevirmiştik. Demek bundan herhangi bir rahatsızlık duymamış.

1912 yılında **Harriet Monroe** tarafından kurulan Poetry'nin dünyanın en eski ve en seçkin şiir dergisi olduğunu öne sürüyor şimdiki yöneticileri... 10 bin adetlik dağıtımına karşın her yıl dünyanın dört yanından, Mr.**Young**'in hepsini tek tek okuduğu 90 bin şiir geldiğini, titiz bir elemenden sonra bunların ancak 300-500'ünün yayımlandığını söylüyorlar.

100 milyon dolarlık bu küçük(!) armağan, derginin yeni ve daha büyük bir büroya geçerek personelini büyütmesini, dergi kalitesinin iyileştirilmesini ve eğitim programının genişlemesini olanaklı kılacak, diyor **Stephen Young**;

- Belki 2 dolarlık telif ücretlerimizi bile yükseltiriz! diye de şaka yollu ekliyor.

Ruth Lilly'nin avukatı **Thomas Ewbank**, geçenlerde Chicago sanat camiasına verilen mütevazı akşam yemeğinde, **Lilly**'nin geçmişte dergiye postaladığı şiirlere cevaben, çoğu sorumlu editör **Joseph Parisi**'nin imzasını taşıyan kibar "red" mektupları geldiğini hatırlatarak, "Ama Bayan **Lilly** bu durumdan hiç şikayet etmemişti" dedi. Söz sırası **Parisi**'deydi:

- Şiiri yazarına göre değil de değerine göre değerlendirmiş olmamız, bu sürpriz armağanın verilmiş sebebi de olabilir, bilemiyorum. Bu aynı zamanda demek oluyor ki, dergimiz geçmişte hem sorumlu hem de önsezili davranmış!

Şair **Billy Collins**'e göre Poetry, Amerikan sanat dünyasının "küçük fukara kızı" idi... Küçük fukaraya günün birinde piyango vurdu...

Poetry dergisinin yıllar önce geri çevirdiği Ruth Lilly şiirlerine bir küçük örnek...

*Kardan korkuyordum
Hiç bir mesafe yeterince uzak*

Hiç bir tepe yeterince sarp değildi

*Ağır bir bedel ödüyordum
Sonsuz buzdan kurtulmak için.*

Poetry dergisinde şiirleri sıkça yayımlanan çağdaş Amerikan şairlerinden **Sam Hamill**'in bir şiiriyle noktalayalım sözü.

Hamill bu dizeleri ABD Başkanı **George W. Bush**'un Irak'a mey-

dan okuduğu son "**Ulusa Sesleniş**" konuşmasından birkaç gün önce kaleme almış.

Ulusa Sesleniş (2003)

"Amerika Birleşik Devletleri'nde çok sayıda Başkan Abidesi vardır. Her savaştan sonra mutlaka bir tane dikilir..!"

Kudüs'ü hiç görmedim
Fakat Shirley bombalardan söz ediyor.

Hiç tanrım olmadı benim
ama bombaların susması için dua eden
çocukları gördüm
farklı tanrılara yakarıyorlardı

Haberler hep aynı
çevir çevir aynı şeyler
kötü alışkanlıklar gibi
ucuz tütün gibi
büyük yalanlar gibi

çocuklar ne çok ölüm gördü
artık hiçbir şey ifade etmiyor onlara
ekmek için kuyruğa girmişler ve su için.
gözlerinde boşluğun kara delikleri
binlerce kez gördüğümüz.

Başkan ulusa seslenecekmiş
Bombalardan da söz edecektir mutlaka
özgürlükten ve yaşam tarzımızdan da tabii.

Televizyonu kapatacağım
o çıktığında
- her zamanki gibi -
bakmaya dayanamıyorum çünkü
gözlerinden yansıyan abidelere.

